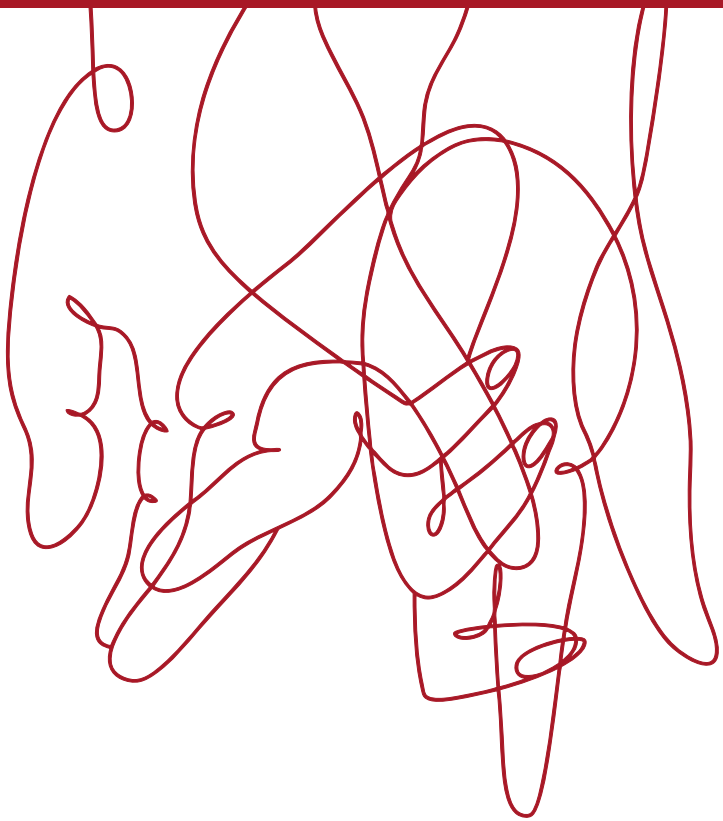
ChristianNetwork
TO END DOMESTIC ABUSE

A Párkapcsolatok Bibliai Értelmezése a Családon Belüli Erőszak Megelőzése Érdekében

E jelen kiadványt a Nemzetközi Evangéliumi Szövetség Nőbizottsága (World Evangelical Alliance Women's Commission) és a Globális Családon Belüli Erőszak Hálózat (Global Domestic Abuse Network) készítette.

Ez egy frissített és átdolgozott kiadása annak a bibliai alapokon nyugvó keretdokumentumnak, melyet a Nemzetközi Evangéliumi Szövetség (ma Nemzetközi Evangéliumi Aliansz) globális munkacsoportja 2000-ben állított össze. A húsz nő által kidolgozott dokumentum elsődleges célja az erőszaknak, mint „egy rendkívül hatalmas és bűnös problémának" a megértése és kezelése.

Szerkesztette: Amanda Jackson, a Családon Belüli Erőszak Megszüntetéséért Küzdő Keresztény Hálózat (Christian Network to End Domestic Abuse, CNEDA) alapítója, 2020, 2025.

www.women.worldea.org/cneda

Bevezetés

A 2020-as Covid19-járvány egyik tragikus következménye a családon belüli erőszak esetszámának drámai növekedése volt világszerte. A karantén miatt az áldozatok – főként nők és gyermekek – a nap 24 órájában ki voltak szolgáltatva az elkövetőknek; nem volt lehetőségük előlük elmenekülni.

Az esetek számának és a témával kapcsolatos tudósításoknak a hirtelen megnövekedése eddig nem tapasztalt intenzív párbeszédet indított el az egyházakban és a tágabb közösségekben.

Sajnos a karantén megszűnése nem állította le a családon belüli erőszak növekedését. Más tényezők miatt - különösképpen a feminizmussal szembeni ellenállás, az online pornográfia, illetve olyan férfi influenszerek népszerűsége, akik a nőkkel szembeni erőszakos és megalázó viselkedés képviselői -, a családon belüli erőszak esetszámai továbbra is nagyon magasak. A rendőrség és a jogi szolgáltatók túlterheltek – tragikus módon, hetente két-három nőt gyilkol meg partnere vagy közeli hozzátartozója.

Keresztényként hogyan reagáljunk a családokban előforduló erőszakra és fájdalomra? Hogyan támogassuk a bántalmazó kapcsolatban rekedt nőket és férfiakat?

Ez a kis füzet segít megértenünk, mit mond a Biblia az egészséges párkapcsolatok természetéről, illetve hogy miként előzhető meg az erőszak (bántalmazás). Célja a helyi egyházvezetők támogatása a problémák felismerésében, a szeretetteljes kapcsolatok megerősítésében, valamint arra nézve, hogy megfelelően reagáljanak a családon belüli erőszak kontextusában.

Mindannyiunk feladata felismerni az erőszak gyakoriságát és súlyosságát, együttérzéssel odafordulni a szenvedők felé, illetve gyakorlati és lelki támogatással segíteni gyógyulásukat.

Imádkoznunk kell a bántalmazottakért és mindazon szakemberekért, akik fáradhatatlanul dolgoznak az áldozatok biztonságba helyezése érdekében. Kérvényeznünk kell a kormányoktól, hogy biztosítsanak megfelelő anyagi támogatást a speciális szolgáltatások számára. Legyünk hát éberek, hogy segíthessünk – azokon, akik erre rászorulnak, sőt még a bántalmazókon is.

Hogyan vélekedik Isten az ember értékéről?

A Biblia már az első részében kijelenti, hogy minden ember Isten képmására teremtetett, és Isten szemében ugyanolyan méltósággal és értékkel bír.

Akkor Isten így szólt: *„Alkossunk embert a mi képünkre, hozzánk hasonlót; és uralkodjanak (…). És megteremtette Isten az embert az ő képére, Isten képére teremtette őt, férfiúvá és nővé teremtette őket.”* (1Mózes 1:26-27)[1]

Hívőként kötelességünk tisztelni és becsülni egymást, valamint egymás jóllétét elősegíteni.

Pál apostol arra biztatja a rómaiakat, hogy legyenek: *„Az atyafiúi szeretetben egymás iránt gyengédek; a tisztességadásban egymást megelőzőek.”* (12:10)[2]

Krisztusban egyenlőek vagyunk; nem számít a társadalmi hovatartozás, vagyon, nem vagy faj. Pál apostol ezt világossá teszi a sokszor idézett igeversben: *„Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által; mert mindnyájan, akik Krisztusba megkeresztelkedtetek, felöltöztétek Krisztust. Itt nincs zsidó, sem hellén; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi és nő; mert ti mindnyájan egy vagytok Krisztus Jézusban.”* (Galata 3:28)[3]

Arra hívattunk, hogy *„engedelmesek legyünk egymásnak Isten félelmében”* (Efézus 5:21); és mert megadatott nekünk a Szentlélek ereje, az emberi kapcsolatok ilyen magas színvonala megvalósítható számunkra.[4] Ennek értelmében el kell vetnünk a haragot, dühöt, mocskos beszédet és rosszindulatot; ehelyett könyörületességgel, kedvességgel, alázattal, szelídséggel és türelemmel kell felruháznunk magunkat. (Kolossé 3:5-10)

Isten tervében a család arra rendeltetett, hogy békét biztosítson és megvédjen az elnyomástól. Ézsaiás olyan várost említ, ahol *„fiaid mind az Úr tanítványai lesznek; és nagy lesz fiaid békéje, igazságra fundáltatol:*

[1] *Vö. 1Mózes 5:2-3; ApCsel 17:25-26; Jakab 3:9*

[2] *Vö. Róma 15:1-2; Gal 6:2; Kol 3:12-13*

[3] *Vö. Jakab 2:1-9*

[4] *Galata 5:22-26; Kolossé 3:8*

távozz az elnyomástól, mert nem kell félned; és a rettegéstől, mert nem közelít hozzád." (54:13-14)

Az esküvők alkalmával oly gyakran elhangzó igerész ezt, a mindannyiunk által keresett ideális szeretetet állítja elénk: *„A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik; a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, nem örül az igazságtalanságon, hanem együtt örül az igazsággal, mindent fedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem fogy."* (1Korinthus 13:4-8)

Ím nyilvánvaló, mi az Isten akarata. Az, hogy békés és együttérző kapcsolatokban éljünk. A hit által szeretetteljessé kell, hogy formálódjunk, nem pedig erőszakossá; szelíddé, nem pedig bántalmazóvá és elnyomóvá.

„Úgy mi, akik sokan vagyunk, egy test tagjai." (Róma 12:5)

(*„Azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk"* – Károli Gáspár-fordítás.)

Egészséges házasságok

Az otthon harmóniájának megteremtése mindenki közös felelőssége. Bár a görög „hupotasso" szót a feleségekre vonatkoztatva gyakran fordítják az „engedelmeskedni" igével (lásd Kolossé 3:18), az Újszövetségben és a kortárs irodalomban többféle jelentéssel is bír.

E fogalmat tehát a következőképpen is értelmezhetjük: megfelelni, hűségesnek lenni, társulni vagy azonosulni, elköteleződni, felelősségteljesen viselkedni, teljesíteni a másikkal szembeni kötelezettségeket, illetve értelmes kapcsolatot létesíteni. Mindezen értékek nagymértékben gazdagíthatják a házastársi kapcsolatot.

Bármit is értsünk az „engedelmeskedni" szó alatt, fontos megjegyeznünk, hogy valahányszor a Szentírás említést tesz a feleség engedelmességéről, egyúttal konkrét útmutatást is ad a házastársi erőszak (bántalmazás) megelőzésére. Az Efézusbeliekhez írt levélben Pál így biztatja a férjeket: *„Úgy tartoznak a férjek a maguk*

feleségét szeretni, mint a maguk testét. Aki szereti a feleségét, önmagát szereti." (5:28-29)[5]

A kijelentés, miszerint a férj a feleség feje, egy bensőséges kapcsolatot és gyöngédséget kíván megjeleníteni, semmiképpen sem igazolása a kontrollnak, erőszaknak. A görögök nem használták szokványosan a „fej" metaforát a másik ember feletti kontroll vagy hatalom kifejezésére. Elsősorban az egy testben megnyilvánuló egymásrautaltság (1Korinthus 12:21), a kölcsönös támogatás és növekedés metaforája volt. (Efézus 4:15-26; Kolossé 2:19).

Szintén ez a téma jelenik meg más megvilágításban, amikor Krisztus, mint fej és mennyei vőlegény lehetővé teszi, hogy az Egyház az Ő menyasszonyaként teljes potenciálját kibontakoztassa. Hasonlóképpen az igazán szerető férj is segíti feleségét a kiteljesedésben, hogy hiánytalanul végezhesse Krisztus iránti szolgálatát.[6]

Az a házastársi kapcsolat, amelyben jelen van az erőszak, sohasem lehet Krisztus Egyház iránti szeretetének a képe. Isten Önmagát Sion Férjének nevezi, és mint ilyen, megígéri neki, hogy nem fogja megtapasztalni az elnyomást vagy a rettegést. Az, ahogyan Isten az Ő gondoskodásáról beszél, ellentétben áll azokkal a megromlott emberi kapcsolatokkal, amelyekben a nőt elnyomják.

„Mert férjed az, aki alkotott, Seregek Ura a neve; és megváltód Izráel Szentje, az egész föld Istenének hívatik. Mert mint egy elhagyott asszonyt, kinek a lelke fáj, úgy hívott téged az Úr; és az ifjúkori feleség hogyan vettetnék el, azt mondja az Úr?" (Ézsaiás 54:5-6)

A Szentírás arra inti a házastársakat, hogy tiszteljék egymást, és kerüljék a sértést, bántást, megalázást. Férj és feleség kapcsolatában a Szentlélek gyümölcsének kell megmutatkoznia - ami a bántalmazás szöges ellentéte: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség és önuralom. (Galata 5:22)

[5] *Vö. Kolossé 3:18-19 és 1Péter 3:7*

[6] *Efézus 5:25-27*

A nők elleni erőszak (bántalmazás) megelőzése

A Biblia prófétái meghallották, és bátran hirdették Isten szavát. Az Ő indíttatására a körülöttük levő világ gonoszsága miatt megszomorodtak, és a konkrét problémákat a mély imádság és elmélkedés tárgyává tettek. A férfiakat és nőket arra buzdították, hogy tartsanak önvizsgálatot, felszólítva őket viselkedésük megváltoztatására. Ezáltal gyakran népszerűtlenné váltak, ám hűségesek maradtak a prófétai szolgálatukban.

Ugyanígy kell, hogy cselekedjünk mi is, mai keresztény vezetők. Szükséges felismernünk a társadalom állapotát és tudatosítanunk annak bűnös voltát. Emellett minden erőnkkel imádkoznunk kell és tanulmányoznunk a Szentírást. Mindezen törekvésünkben Istenre kell tekintenünk, akitől várjuk a prófétai hangot és a cselekvésre buzdítást.

A nők elleni abúzus és erőszak olyan gonoszság, amelyről nem szívesen beszélünk. Szeretnénk azt hinni, hogy ilyesmi nem eshet meg keresztény körökben, legfőképpen nem a keresztény otthonokban vagy gyülekezetekben. Azonban egy 2013-as, Ecuadorban és Peruban végzett kutatás kimutatta, hogy az evangéliumi keresztény felnőttek 70%-a megtapasztalta a családon belüli erőszak valamilyen formáját az előző három évben.[7] Egy másik, az Egyesült Királyságban végzett tanulmány szerint a gyülekezetekben megkérdezettek 42%-át érte valamilyen párkapcsolati erőszak, és legtöbbjük esetében ez hosszú távra kiterjedt. E szomorú tények a realitás tudatosítására sarkallnak: bűnös gyakorlatokat hagyunk figyelmen kívül, tűrünk meg, sőt olykor fenntartjuk vagy igazoljuk azokat, mind az egyházban, mind a társadalom szélesebb köreiben.[8]

Az erőszak bármilyen formája – legyen az fizikai, szexuális, érzelmi vagy verbális erőszak - utálatos Isten előtt.

[7] *A kutatást Paz y Esperanza, a Communidad és Restored szervezetek végezték 2027 evangéliumi keresztény megkérdezésével. Peruban az evangéliumi hívő nők 60%-a, míg a férfiak 40%-a állította, hogy gyermekkorában szexuális bántalmazás áldozata volt. Ecuadorban ez az arány 40%, illetve 20% volt, míg Argentínában 30%, illetve 20%.*

[8] *Julia Baird díjnyertes ausztrál újságíró kutatásokat végzett az egyházon belüli erőszakról, és arról számolt be, hogy sok egyházi vezető jelentősen alábecsüli a családon belüli erőszak mértékét és hatását. https://www.nytimes.com/2018/05/10/opinion/churches-can-no-longer-hide-domestic-violence.html*

Világszerte nők milliói számolnak be arról, hogy az abúzus és bántalmazás továbbra is mindennapjaik valósága. A családon belüli erőszak ma is súlyos társadalmi probléma.

Be kell ismernünk azt is, hogy a gyermekkorban elszenvedett szexuális erőszak, incesztus (vérfertőzés) és abúzus, továbbá az, hogy szülők saját gyermekeiket adják el szexuális vagy munkacélú kizsákmányolásra, olyan irtózatos problémák, melyekről a gyülekezetek képtelenek beszélni.[9]

Sokszor az egyház és vezetői nincsenek tisztában a probléma súlyosságával, sem azzal a hosszantartó fizikai, társadalmi, pszichológiai és lelki sebekkel, melyeket az áldozatok és családtagjaik elszenvednek. Ez nem azt jelenti, hogy a gyülekezeti közösség érzéketlen, ám a keresztények gyakran nem tudják, mit tegyenek, ha kiderül, hogy egy nő bántalmazás áldozatává vált.[10]

A keresztényi könyörületre és cselekvésre való felhívás nagyon is egyértelmű olyan próféták üzenetében, mint Jeremiás: *„Ítéljetek reggelre igazságot, és szabadítsátok ki a megrablottat az elnyomó kezéből."* (21:12).[11]

Ezen a ponton alaposan meg kell vizsgálnunk, mit mond a Szentírás. Ismert tény, hogy az alkohol fokozhatja, illetve indokolhatja az erőszakos viselkedést és a feleség bántalmazását. Hasonlóan, a Szentírás tanításainak félreértelmezése, kiforgatása révén igazolják a bántalmazók feleségükkel szembeni erőszakos tetteiket. Számos bántalmazott nő újra és újra áldozattá válik a keresztény igazság elferdítése miatt. Emiatt el kell oszlatnunk a tévhiteket afelől, amit a Biblia a nők elleni erőszakról mond. Vissza kell térnünk a Szentíráshoz, és fel kell tennünk régi és új kérdéseinket egyaránt.

---

[9] *Lásd Joy Wilson: Ministering to Victims of Incest. 2017*

[10] *Szeretnénk tudatosítani, hogy a bántalmazott férfiak másfajta akadályokkal szembesülnek, amikor beszélnek az elszenvedett erőszakról, illetve segítséget kérnek. A párkapcsolati erőszak áldozatainak körülbelül 85–90%-a nő, de férfiak is szenvednek el bántalmazást – gyakran ez inkább érzelmi és pszichológiai manipuláció formájában nyilvánul meg, semmint fizikai erőszakként*

[11] *Vö. Jeremiás 22:3,15-18*

Hogyan járulhat hozzá az egyházi kultúra az erőszak (bántalmazás) fennmaradásához?

Valamennyien tudatában vagyunk annak, hogy mindenki vétkezett, és az Isten dicsőségétől elmaradt; és azzal is tisztában vagyunk, hogy még az újjászületett hívők is vétkeznek. Ilyenkor a bennünk lakozó Szentlélek megszomorodik. Mindazonáltal a kereszténeknek lehetőségük van dönteni, választhatnak jó és rossz között.

Szükséges egyértelműen kimondanunk, hogy a Biblia elítéli az erőszakot és az abúzust. Több mint száz igeszakasz foglalkozik olyan erőszakos cselekedetekkel, mint a verés, szexuális erőszak, incesztus, zaklatás, leselkedés, a másik szavainak kiforgatása, fenyegetés és megfélemlítés.

Minthogy Isten Igéje elítéli az erőszakot és az abúzust, az egyháznak kötelessége hűen átadni ezt az igazságot. Ám milyen gyakran hallunk prédikációt, illetve egyáltalán hallunk-e arról tanítást, hogy milyen borzalmas az erőszak, és melyek a következményei a bántalmazott nők életében?

A Biblia ír arról, hogy az erőszakos viselkedésnek komoly következményei vannak – Isten nem tűri meg a kegyesnek tűnő cselekedeteket, amelyek a felszín alatt veszekedést vagy viszályt rejtenek; és nem hallgatja meg a *„gonosz öklűek”* imáit.[12]

Pál apostol figyelmezteti az ifjú Timóteust és Tituszt, hogy egy presbiter vagy püspök nem lehet erőszakos.[13] A Kecskeméthy-, illetve a Károli-fordítás szerint az illető nem lehet *„verekedő”*. A modernebb angol fordítások gyakran az *„erőszakos”* szót használják. Az eredeti görög kifejezés szó szerinti jelentése: *„az, aki üt”*.

Pál tehát óva inti a gyülekezetet az ilyen viselkedéstől, ami azt jelenti, hogy kora társadalmában is valós probléma volt az erőszak - és ő hajlandó volt foglalkozni vele. Nekünk is ezt kellene tennünk.

A vezetői szerep másik követelménye a családon belüli jó kapcsolatok fenntartása. Pál apostol így jellemzi a vezetőt (püspököt): *„mértékletes, józan, tisztességes, vendégszerető, jó*

[12] *Vö. Ézsaiás 58:4; 1Péter 3:7*

[13] *1Timóteus 3:3 és Titusz 1:7*

tanító, nem bor mellett ülő, nem verekedő, nem rút nyereségvágyó, hanem méltányos" (1Timóteus 3:3-4). A családon belüli verbális vagy szexuális erőszak elkövetője alkalmatlanná válik arra, hogy felelősséget vállaljon Isten családjában – a gyülekezetben.

Pál apostol kijelenti: senki ne bántalmazzon vagy használjon ki egy másik embert szexuális vonatkozásban, sem házasságon belül, sem azon kívül. *„(...) tartsátok távol magatokat a paráznaságtól, tudja közületek mindenki a maga edényét megszerezni szentségben és tisztességben, ne kívánság szenvedélyével, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent, hogy túlkapást senki ne kövessen el, és meg ne károsítsa az üzletben felebarátját."* (1Thessz 4:3-6)

Jóllehet férjnek és feleségnek meg kell osztania testét egymással (odaszánnia testét egymásnak) (1Korinthus 7:3-5), ennek szeretetben, tiszteletben és szentségben kell történnie, nem pedig kegyetlenül és kényszerítő módon.

Az egyház válasza a bántalmazás jelenségére

A Szentírás kijelenti, hogy Isten népének kötelessége *„megszabadítani a szegényt, aki kiált; és a nyomorultat, akinek nincs segítője."* (Zsoltár 72:12)

Miért hagyjuk figyelmen kívül a bántalmazás kérdését, még akkor is, ha tudjuk, hogy jelen van valamely gyülekezeti tag otthonában? Kötelességünk gondoskodni az áldozatok biztonságáról, és minden tőlünk telhető segítséget felajánlani - legyen az beavatkozás (intervenció), érzelmi és lelki támogatás, lakhatás, élelem, gyermekfelügyelet, tanácsadás, imádkozás és szeretetnyújtás.[14]

Súlyos tévhit az, miszerint egy nőnek,[15] Krisztust példáját követve, szenvednie kell annak érdekében, hogy férje az ő szenvedése által megtérjen. Valóban, a Biblia dicsérően szól mindazokról, akik keresztényként viselnek el szenvedést, és nem hajlandók megtagadni hitüket. Ám Péter apostol első levelének szenvedésről szóló közismert igeversei azokat célozza meg, akiket

[14] *Vö. 5Mózes 15:7-11; Ézsaiás 58:6-10; Ezékiel 18:5-9; Máté 25:31-46.*

[15] *Amint korábban említettük, ebben az írásban a nőkre elsősorban mint áldozatokra, nem pedig mint elkövetőkre gondolunk, mivel az áldozatok 90%-a nő.*

kereszténységük miatt ér bántalmazás, üldözés.[16]

Szó sincs arról, hogy a hívőket az erőszak elfogadására bátorítaná. Krisztus hajlandó volt életét adni üdvösségünkért, viszont más helyzetekben megvédte magát az erőszakkal, rágalmazással, megtévesztéssel, valamint a verbális és érzelmi abúzussal szemben.[17]

A feleség kedves és irgalmas magatartása által a férj Krisztushoz fordulhat; ám a bántalmazás hosszú távon való megtűrése mindkettejük lelki életét megkárosítja.

Hasonlóan ártalmas az a tanítás is, mely szerint a bántalmazó kapcsolatban élő nőnek komolyabban kell imádkoznia az erőszak „megoldása" érdekében, mert nem lenne helyes, ha véget vetne az egy test szövetségének.[18] Úgy tűnik, a lelkipásztorok számára értékesebb a házasság köteléke, mint az áldozatok biztonsága. Ez a hozzáállás egyúttal azt is sugallja, hogy a nő maga is hozzájárulhat társa erőszakos viselkedéséhez.

Mindannyian őszintén szeretnénk, hogy a válságban lévő házasságok megmenthetők legyenek – ám ha az elkövető nem hajlandó megváltozni, akkor a bántalmazott nőnek meg kell védenie önmagát és gyermekeit. A bántalmazó kapcsolatok esetében a legkívánatosabb megoldás az erőszak megszűnése. Viszont ha a lelkipásztor és a támogató közösség ismételt próbálkozásai kudarcot vallanak, más lehetőségeket is számításba kell venni, beleértve a különválást, a beavatkozást (intervenció) és a jogi eljárást.

Túlságosan is gyakori, hogy a férj az engedelmességről szóló igeverssel igazolja erőszakos viselkedését, illetve hogy úgy véli, a nő maga váltotta ki az erőszakot azzal, hogy valami rosszat tett.[19] Ezen ártalmas tanítást továbbra is megtűrjük közösségeinkben – lehet úgy, hogy egy vállrándítással elintézzük, olykor meg a lelkipásztorok nyílt jóváhagyásával.[20]

---

[16] *1Péter 2:18-19 és 4:14-16*

[17] *Vö. Lukács 4:28-30; Márk 3:22-30; János 8:48-59, 10:39*

[18] *A házasság célja, hogy a férfit és a nőt tökéletes egységben egy testté egyesítse (1Mózes 2:24; Efézus 5:31)*

[19] *A 2013-as kutatás szerint a válaszadók 30%-a állította azt, hogy a feleség azért kap verést, mert nem engedelmeskedik a férjének. Ecuadorban az evangéliumi keresztyének 20%-a, Peruban és Argentínában pedig 30%-a gondolta úgy, hogy a családon belüli erőszak áldozata biztosan valami rosszat tett, s az váltotta ki az erőszakot*

[20] *Máté 18:15-17-ben Jézus meghagyja tanítványainak, mit tegyenek, ha valaki vétkezik ellenük. Az áldozatok általában már rég megtették az első lépést, így a gyülekezetnek kell közbeavatkoznia. Ám ha az erőszak ennek ellenére sem szűnik meg, Jézus egyértelműen kijelenti: a „bántalmazót" el kell távolítani*

Hogyan bánjuk a bántalmazóval?

Az elkövetőnek másfajta segítséget kell nyújtani: felelősségre kell vonni a tetteiért. Gyakran a bántalmazó meggyőzőbben, összeszedettebben és megnyerőbben beszél, mint az áldozat, ezért a gyülekezet őt támogatja, az áldozatot pedig keményen elítéli, vallomásában kételkedik.

Az Újszövetség tanítása szerint a hívő közösségnek ki kell igazítania azt, aki vétkezik: a családtagokkal szemben elkövetett erőszak pedig kimondottan súlyos bűn.

„Akik közülük bűnt követnek el, azokat valamennyiük előtt fedd meg, hogy a többiekben is félelem támadjon." (1Timóteus 5:20).[21] A Biblia egyértelműen kijelenti, hogy az elkövetőnek alá kell vetnie magát a egyházi testület fegyelmezésének.[22]

Azok, akiknek tudomásuk van az erőszakról, ne tegyenek úgy, mintha mi sem történt volna. A hallgatás gyakran beleegyezésként értelmezhető.[23] Túl sokáig próbálták a gyülekezetek a hírnevüket vagy a lelkipásztoruk tekintélyét védeni, figyelmen kívül hagyva vagy eltussolva az erőszakot. A hallgatás, titkolózás vagy az elpalástolás nem az Isten útja a bántalmazás kezelésére.

A bántalmazót lehet mentorálni, figyelemmel kísérni és segíteni; de mindenképpen meg kell értetni vele, hogy az ilyen viselkedés a hívők közösségében elfogadhatatlan. Az erőszakos bűncselekménnyel szemben zéró a tolerancia. Amikor erőszak gyanúja merül fel, a keresztények Isten Igéjének engedelmeskedve kell, hogy cselekedjenek.

Hagynunk kell, hogy a bántalmazó szembenézzen tettei következményeivel.[24] Nem szabad őt enyhébb büntetésben részesíteni, sem felmenteni a bántalmazókkal foglalkozó csoportos üléseken való részvétel vagy a bíróság által elrendelt tanácsadás alól. El kell érnünk, hogy az igazságos és törvényes következmények érvényesülhessenek.[25]

---

[21] *Máté 18:15-17; Jakab 5:19-20*

[22] *Vö. 1Korinthus 5:1-13; 2Thesszalonika 3:6, 14-15; Példabeszédek 3:31, 24:1-2*

[23] *Maga Pál apostol is hallgatólagosan beleegyezett a keresztények meggyilkolásába – lásd ApCsel 7:58*

[24] *Zsoltárok 7:16 ezt mondja: „A tőle való baj visszatér az ő fejére; és az ő feje tetejére száll le az ő erőszaka."*

[25] *Vö. 1Korinthus 5:5; 1Timóteus 1:20*

Mi a helyzet a bűnbánattal?

Az egyháznak tisztában kell lennie azzal, hogy a bántalmazó könnyen megbánást mutathat. Lehet, hogy valóban sajnálja, hogy másnak ártott, de gyakran inkább azt sajnálja, hogy bűnös viselkedése lelepleződött. Ám a megbánás nem azonos a bűnbánattal. (Zsidók 12:17)

Az erőszakos kitöréseket gyakran a megbánás, a bűntudat időszaka követi, de ezt nem szabad összetéveszteni a valódi bűnbánattal. Az erőszak jelenségét gyakran egyfajta ciklikusság jellemzi: először megtörténik a bántalmazás, ezt a mézeshetek időszaka követi (ezalatt az elkövető bocsánatot kér), majd ismét fokozódik a feszültség, mígnem újabb erőszakkitörés következik.

A valódi bűnbánat azt jelenti, hogy a bántalmazó konkrét lépéseket tesz – minden lehetőt elkövet azért, hogy az erőszak ne ismétlődjön meg: felkeres egy közösséget, amelyben elszámoltatható, csatlakozik egy bántalmazóknak szóló csoporthoz, egyéni tanácsadásra jár, illetve egy időre visszavonul, és önvizsgálatot tart. A valódi bűnbánat eredményeképpen a viselkedés megváltozik - ez lehetséges Jézus Krisztusban. Miként Saulból, a gyilkosból, Pál apostol lett, úgy Isten kegyelméből az erőszakos ember is képes magatartásán változtatni és viselkedésén javítani. Ám a gyógyuláshoz vezető út gyakran fájdalmas; ezért szükséges az Isten szentjeinek imatámogatása.

Megbocsátás és kibékülés

A Biblia sokat beszél a megbocsátásról. Gyakran a lelkipásztor is sürgeti a feleséget, hogy bocsásson meg férjének, ha az azt állítja, sajnálja a történteket. A megbocsátás azonban a Szentlélek munkája. Az elkövető esetében a megbocsátást valódi bűnbánatnak kell megelőznie. Az áldozat számára a megbocsátás a gyógyulási folyamat része, és ehhez időre és valószínűleg eltávolodásra van szüksége.

Az áldozat teljesen jogosan aggódik saját és gyermekei biztonságáért. A megbocsátás sürgetése és kikényszerítése oda vezethet, hogy a nőt és gyermekeit további bántalmazásnak

tesszük ki, amely akár halállal is végződhet.[26] Az áldozatnak hosszú időre lehet szüksége, míg képes lesz megbocsátani. Nem szabad ezt erőltetni vagy siettetni. Nagyon hosszú időbe telhet, míg a családtagok ismét biztonságban érezhetik magukat egy olyan személy közelében, aki elárulta a bizalmukat, és veszélybe sodorta az életüket. Isten a megfelelő időben és módon hozhatja el a megbocsátást. Ebből nem feltétlenül következik az, hogy a család mindig újraegyesülhet - még akkor sem, ha a megbocsátás végbement.

A szív és a test gyógyulásáról részletesen beszél a Szentírás. Beszél a megfelelő időkről és időszakokról is, a megtört és bűnbánó lélekről, valamint a megújulásról. Isten képes maradéktalanul meggyógyítani minden áldozatot, még a gyalázatos gaztettek áldozatait is. A megerőszakolt nőknek, a szexuális kizsákmányolást célzó emberkereskedelem vagy a háborús bűncselekmények áldozatainak különleges gondoskodásra, együttérzésre és gyakorlati támogatásra van szükségük az egyház részéről. A megsebzett embereknek fel kell ismerniük, hogy szükségük van Isten gyógyító érintésére, ahogyan a bántalmazóknak is rá kell ébredniük, hogy bűnbánatra van szükségük.

Ha a bántalmazott nő és az elkövető között valaha is kibékülésre kerül sor, azt gondosan elő kell készíteni. Bármennyire is szeretnék a támogatók felgyorsítani a gyógyulási folyamatot, azt senki sem siettetheti. A támogatóknak meg kell érteniük, hogy a sok éven át tartó bántalmazás nyomai rendszerint nem törölhetők el néhány hónap alatt. Bár Isten gyógyító ereje azonnali lelki megújulást hozhat, a bántalmazás nyomai gyakran még évekig megmaradnak.

Az elkövetőnek szintén időre van szüksége ahhoz, hogy megbánja viselkedését, segítséget kérjen, és elkezdjen változtatni erőszakos magatartásán. Ha a kibékülés túl hamar bekövetkezik, az elkövető arra a következtetésre juthat, hogy tette valójában nem is volt olyan súlyos. Az áldozatnak időre van szüksége, hogy imádkozzon és mérlegelje a testi és lelki egészségéhez vezető út következő lépésének aspektusait és következményeit. Mindkét félnek jól meg kell fontolnia, hogyan előzhető meg a bántalmazás megismétlődése és az újbóli áldozattá válás.

---

[26] *Halálról beszélni túlságosan drámainak tűnhet, de a statisztikák világszerte azt mutatják, hogy évente több ezer nő hal meg partnere vagy volt partnere keze által*

A kapcsolat helyreállításában a hitközösség segítséget nyújthat, azonban a tagoknak nagyon óvatosnak kell lenniük, hogy ne siettessék vagy erőltessék a folyamatot, még akkor sem, ha a nő már hajlana rá. A lelkészeknek és a barátoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a bántalmazott nő34 és gyermekei ismét veszélybe sodorhatják magukat, ezért a gyülekezetnek éberen figyelnie kell mind a gyógyulás, mind a biztonság szempontjait.

Fel kell ismernünk azt is, hogy a bántalmazó maga is sérült, gyakran gyermekkori traumák miatt, és minden bizonnyal saját magatartása révén is. Így szintén gyógyulásra, szerető keresztényi támogatásra van szüksége, hogy jóvátegye mindazt a kárt, amit a hozzá legközelebb állóknak és a hitközösségnek okozott. Bár Isten működésének módjai gyakran meghaladják az emberi várakozásokat és irányítást, az egyháznak kötelessége elítélni a bűnt. A hitközösség fontos szerepet játszik azáltal, hogy imádsággal, szeretettel és gyakorlati támogatással veszi körül mind az áldozatot, mind az elkövetőt. Amint Isten szeretete megnyilvánul a jóság, törődés és a bátorítás cselekedeteiben, a gyógyulás folyamata – beleértve a helyreállítás lehetőségét is – felgyorsulhat.

Remény a családok számára

A keresztények hajlamosak idealizálni a családot. Ám a Biblia ír arról, miként vitte végbe tervét az Isten a családokon keresztül, még akkor is, ha azok súlyos problémákkal küzdöttek. Elég csak Ádám, Ábrahám, Izsák, Jákob és Dávid családjára gondolni, hogy megértsük: a bibliai szövegek nem tagadják és nem rejtik el a szomorú valóságot. Akárcsak a bibliai időkben, az erőszak nem ismer hitbeli korlátokat; előfordul a hitközösségen belül és azon kívül is.

A boldog keresztény család képének színlelése csak összekuszálja és tovább mélyíti a nők elleni erőszak és elnyomás tragédiáját. A probléma tagadása, lekicsinylése vagy figyelmen kívül hagyása akadályozza a Szentlélek munkáját. A Szentírás a gyógyulás reményét kínálja a nehézségekkel küzdő családoknak, de ehhez őszinteségre, hitre, kemény munkára és a hívő közösség támogatására van szükség.

Egészséges keresztény magatartás a családon belüli fizikai és érzelmi erőszakkal szemben

Felszólítjuk az egyházi vezetőket, hogy tudatosítsák a családon belüli erőszak gyakoriságát azon közösségekben, amelyeket szolgálnak, valamint a gyülekezeti családokban egyaránt.

Felszólítjuk a kereszténységet, hogy álljanak ki a bántalmazások áldozatai mellett – imával, gyakorlati segítséggel és szakmai tanácsadással.

Felszólítjuk az egyházi vezetőket, ismerjék fel, hogy az egyház egyes, bántalmazásról szóló tanításai mindeddig nem segítettek, sőt, valójában az elkövetőknek nyújthattak védelmet.

Felszólítjuk az egyházi vezetőket, hogy emeljék fel a hangjukat, és prédikáljanak a családon belüli erőszakról, egyértelművé téve, hogy annak Isten országában nincs helye; továbbá mutassanak példát egészséges, istenfélő kapcsolatokra, melyekben a kölcsönös engedelmesség és egymás Istentől kapott tehetségeinek tisztelete érvényesül.

Felszólítjuk az egyházakat, hogy szólaljanak fel az erőszak ellen, és ne próbálják védeni az egyház, illetve vezetőinek jó hírét az igazság eltussolásával.

Felszólítjuk az összes egyházat, hogy híveiket kezeljék egyenlően, és ne részesítsék előnyben a férfiak szavát a gyermekekével, idősekével vagy a nőkével szemben.

Felszólítjuk a lelkészeket, hogy a családon belüli erőszak felszámolása érdekében működjenek együtt a közösség szakmai és jogi szervezeteivel, valamint a pasztorális szolgáltatásokkal.

Fájó szívvel állapítjuk meg, hogy az első kiadás óta eltelt húszonöt évben a családon belüli erőszak gyakorisága változatlan.

Imádkozunk azért, hogy világszerte a gyülekezetek szívében megmozduljon valami, és mondjanak nemet a hazugságokra, szűnjön meg a hallgatás, hogy ismerjék be, nők és gyermekek még mindig szörnyű bántalmazások áldozatai, és hogy álljanak ki azok mellett, akik önhibájukon kívül, bántalmazások miatt vesztették el önértékelésüket.

Ez a kiadvány több nyelven is elérhető – lásd https://women.worldea.org/resources/.

Ha szeretné megkapni a füzet másolatait, lefordítani, VAGY ha megosztaná velünk anyagait, különösen angoltól eltérő nyelveken, kérjük, vegye fel a kapcsolatot a CNEDA@worldea.org címen.

www.women.worldea.org/cneda

Christian Network
TO END DOMESTIC ABUSE

WOMEN'S COMMISSION
WEA